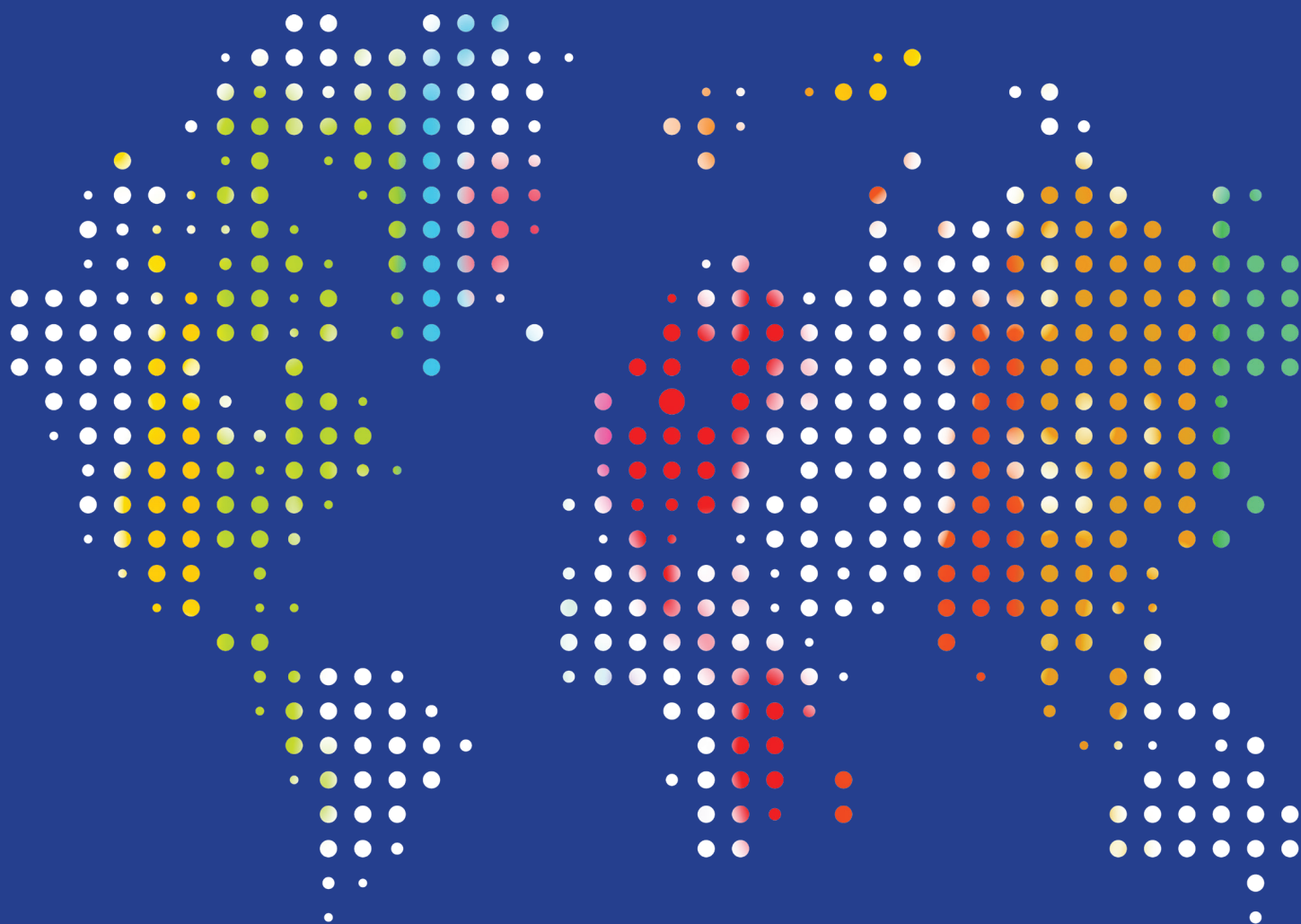

Fremtidens Erhverv -

Kortlægning af Dansk Erhvervs
arbejde med verdensmålene

Forord

Denne rapport indeholder en kortlægning af Dansk Erhvervs arbejde med FN's 17 verdensmål og 169 delmål. Kortlægningen har til hensigt at give et øjeblikksbillede af Dansk Erhvervs engagement og bidrag til den danske verdensmålsdagsorden. Konkret ses der på, hvilke verdensmål og delmål som Dansk Erhverv gennem sit daglige virke, indsatser og politiske interessevaretagelse er med til at understøtte. Som erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening samarbejder Dansk Erhverv med en bred vifte af virksomheder og brancher og har således mulighed for at inspirere sine samarbejdspartnere til at arbejde med verdensmålene.

FN's Verdensmål blev vedtaget i 2015 og udgør i dag den globale ramme for bæredygtig udvikling på tværs af brancher, sektorer og landegrænser. Målene er gældende for alle FN's lande i perioden frem til 2030. I sin helhed peger verdensmålene på, at de store globale udfordringer kræver konkrete strategier, der forbedrer sundhed og uddannelse, mindsker ulighed og fremmer økonomisk vækst – alt imens vi tackler klimaproblemer og arbejder for at bevare klodens oceaner, skove og liv. Der er med andre ord brug for en sammenhængende forståelse for bæredygtig udvikling.

Set fra erhvervslivets perspektiv har de indsatsområder, hvor der eksisterer nationale og internationale behov for løsninger og dermed markedsmuligheder, en særlig interesse. Dansk Erhverv ser fx et kommercielt potentiale i, at virksomheder bruger deres kernekompetencer til at udvikle nye produkter, services eller forretningsmodeller, der går hånd i hånd med verdensmålene og bidrager til en bæredygtig udvikling til gavn for kloden såvel som virksomhedernes forretning. Et strategisk arbejde med verdensmålene kan styrke virksomhedernes innovationskraft og bidrage til, at de kan fastholde og udbygge deres position på danske og internationale markeder, der i stigende grad forventes at efterspørge bæredygtige forretningsmodeller.

Dansk Erhverv arbejder for at sikre det bedste erhvervsklima for danske virksomheder i en globaliseret økonomi. Samtidig bestræber vi os på at se tingene i en helhed, der bidrager til en bæredygtig økonomisk-, social- og miljømæssig udvikling.

Kortlægningen viser blandt andet, at Dansk Erhverv gennem sit arbejde særligt påvirker de verdensmål og delmål, der centrerer sig omkring at sikre fremtidig økonomisk vækst, arbejdspladser, uddannelse og velfærd. Samtidig eksisterer der klare koblinger til verdensmål, der har fokus på at afkoble den økonomiske vækst fra resourceforbrug og miljøforringelser. Dansk Erhverv arbejder udpræget med at fremme partnerskab for handling og samarbejder med aktører på tværs af brancher, markeder og sektorer for at løfte systemiske udfordringer, som både virksomheder og samfund står over.

Rapporten indeholder desuden en række konkrete eksempler på virksomheder, der skaber værdi for både forretningen og samfundet ved at gøre verdensmålene til en del af driften.

God læselyst!

Malene Thiele - CSR-Chef & Johannes
Orheim - Studentermedhjælper
Udviklingstidspunkt: Juni 2019

Indholdsfortegnelse

	Resumé	4
	Figur 1 - Verdensmålene og Dansk Erhverv	5
	Introduktion til kortlægning	6
	Verdensmål 3 – Sundhed og trivsel	7
	Verdensmål 4 – Kvalitetsuddannelse	9
	Verdensmål 5 – Ligestilling mellem kønnene	12
	Verdensmål 7 – Bæredygtig energi	14
	Verdensmål 8 - Anstændige jobs 16 og økonomisk vækst	16
	Verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion	20
	Verdensmål 17 – Partnerskaber for handling	24

Resumé

Denne rapport giver et overblik over de samfundsmæssige udfordringer, defineret ved hjælp af verdensmålene og de tilhørende delmål, som Dansk Erhverv aktivt er med til at løfte og understøtte, som en del af en bæredygtige udvikling af dansk erhvervsliv. Via medlemsrådgivning, konkrete indsatser og politisk interessevaretagelse bidrager Dansk Erhverv på flere områder til den danske verdensmålsdagsorden. Disse er nævnt nedenfor og figurerer som Figur 1 på side 5.

Verdensmål 3 – Sundhed og Trivsel

Dansk Erhverv arbejder med bedre trivsel og sundhed. Dette sker bl.a. via arbejdet for at fremme en effektiv opgaveløsning i de danske sundhedsydelse og sikre optimale rammevilkår for sundheds og life science virksomheder i Danmark.

Verdensmål 4 – Kvalitetsuddannelser

Dansk Erhverv arbejder med indsatser, der er med til at styrke kvaliteten i det danske uddannelsessystem. Kvalitet, alsidighed og ligestilling i uddannelsessystemet er i fokus, da det er afgørende for en velkvalificeret arbejdsstyrke og evnen til at skabe vækst og jobs i samfundet.

Verdensmål 5 – Ligestilling mellem kønnene

Dansk Erhverv arbejder for at udligne de kønsforskelle, der eksisterer i uddannelsessystemet og på ledelsesniveau i erhvervslivet. Dansk Erhverv sætter bl.a. fokus på området ved hjælp af vejledning, analyser og vidensdeling.

Verdensmål 7 – Bæredygtig energi

Dansk Erhverv repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancher, hvor der arbejdes for gode rammevilkår, som kan sikre stabile energieffektiviseringer i erhvervslivet. Samtidig involverer Dansk Erhverv sig i projekter og partnerskaber, der fremmer en mere bæredygtig energianvendelse.

Verdensmål 8 – Anstændige job og økonomisk vækst

Dansk Erhverv arbejder for at skabe de bedste forudsætninger for, at danske virksomheder kan skabe bæredygtig økonomisk vækst, et rummeligt arbejdsmarked og sunde arbejdsmiljøer. Samtidig tager Dansk Erhverv del i flere initiativer, der bidrager til at afkoble økonomisk vækst fra miljøforringelser, ressourceforbrug m.m.

Verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion

Dansk Erhverv sætter fokus på ansvarligt forbrug og produktion gennem en række initiativer og politiske mærkesager, som fremmer en bæredygtig forvaltning og effektiv udnyttelse af ressourcer. Koblingerne til verdensmål 12 mål ses bl.a. gennem partnerskaber og projekter med fokus på affald, plastik, madspild m.m.

Verdensmål 17 – Partnerskaber for handling

Dansk Erhverv arbejder i partnerskaber og samarbejder på tværs af brancher og sektorer for at bidrage til at løfte de bæredygtighedsudfordringer, som både virksomheder og samfundet står over for. Det drejer sig fx om: Data redder liv, Danmarks sundeste arbejdsplads, Energisparerådet, Rethink Plastic, Forum for bæredygtige indkøb m.m.

FN's 17 verdensmål

- 1 - AFSKAF FATTIGDOM
- 2 - STOP SULT
- 3 - SUNDHED OG TRIVSEL
- 4 - KVALITETS-UDDANNELSE
- 5 - LIGESTILLING MELLE KØNNENE
- 6 - RENT VAND OG SANITET
- 7 - BÆREDYGTIG ENERGI
- 8 - ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST
- 9 - INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR
- 10 - MINDRE ULIGHED
- 11 - BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND
- 12 - ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION
- 13 - KLIMAINDSATS
- 14 - LIVET I HAVET
- 15 - LIVET PÅ LAND
- 16 - FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER
- 17 - PARTNERSKABER FOR HANDLING

Figur 1 - Verdensmålene og sammenhæng til Dansk Erhvervs arbejde.

Målenes indbyrdes sammenhæng

Verdensmålene er indbyrdes afhængige, og en indsats indenfor et område kan utilsigtet påvirke andre mål. Derfor refereres der gennem rapporten til verdensmål, som indirekte også påvirkes via Dansk Erhvervs arbejde. Rapporten har dog hovedvægten på de mål, der påvirkes direkte. Disse mål er udpeget og fremgår af Figur 1.

Introduktion til kortlægning

Denne rapport skal vise, hvilke dele af Dansk Erhvervs daglige virke og politiske interessefelt, der har kobling til FN's 17 verdensmål og 169 delmål. Til flere af disse delmål hører indikatorer, der er med til at måle den nationale fremdrift på det enkelte delmål. Danmarks Statistik driver en verdensmålsplatform, hvor Danmarks fremdrift i forhold til specifikke delmål fremgår. Fremdriften er tilknyttet indikatorer, hvor der foreligger et datagrundlag¹.

I nærværende kortlægning har vi taget udgangspunkt i de relevante indikatorer, der er tilgængelige via Danmarks Statistik.

Kortlægningen tager afsæt i verdensmål og delmål, hvor der er en sammenhæng til arbejdet i Dansk Erhverv. Koblingen er fundet med afsæt i interviews med interne respondenter, der hver især repræsenterer et fagområde i Dansk Erhverv. Kortlægningen afspejler de fagområder, der har været inddraget. De er som følger:

- Affald og ressourcer
- Arbejdsmarked
- Arbejds miljø
- Cirkulær økonomi og plast
- CSR
- Forbrugere
- Forskning
- Fødevarer
- Handel
- HR- og ledelse
- Klima og energi
- Offentlig-privat samarbejde
- Oplevelse og velfærd
- Sundhed
- Turisme
- Uddannelse

Dansk Erhvervs snitflader til verdensmålene er kortlagt ud fra tre forskellige niveauer:

Medlemsrådgivning

En del af den viden og rådgivning som Dansk Erhverv leverer til medlemsvirksomhederne, har direkte og indirekte indflydelse på verdensmålene. Denne rådgivning breder sig over en række områder, der er med til at styrke virksomhedernes kompetencer på et forretningsetisk, miljømæssigt og socialt grundlag.

Partnerskaber

Samarbejder og partnerskaber er en af de grundlæggende byggesten i arbejdet med at indfri verdensmålene. Dansk Erhverv indgår i partnerskaber med fokus på at løse udfordringer i markeder og værdikæder, der kræver en fælles indsats på tværs af sektorer og brancher.

Politisk interessevaretagelse

Dansk Erhverv er i berøring med verdensmålene i relation til den politiske interessevaretagelse på vegne af sine medlemmer. Her arbejder Dansk Erhverv for rammevilkår, der så vidt muligt har til hensigt at kombinere og balancere muligheden for at drive en sund forretning med hensyn til mennesker og miljø.

---

¹ <https://www.dst.dk/da/Statistik/Sdg>

Verdensmål 3 – Sundhed og trivsel

Dansk Erhvervs arbejde inden for sundhedsområdet har flere koblinger til målets overordnede fokus: at sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel i alle aldersgrupper. I en national kontekst arbejder Dansk Erhverv for et effektivt sundhedsvæsen, som borgerne har høj tillid til, og hvor de får behandling af højeste kvalitet, uanset om det sker i offentlig eller privat regi. Samtidig arbejder Dansk Erhverv for at sikre optimale rammevilkår for sundheds og life science virksomheder i Danmark, så de kan levere konkurrencedygtige sundhedsydelser og produkter uden at gå på kompromis med hverken patientsikkerhed eller kvalitet.

Life science

De danske life science virksomheder er med til at skabe innovative og kvalificerede løsninger inden for lægemidler og medicinsk udstyr, der er med til at sikre en højere sundhed og trivsel for mennesker i hele verden. Den danske life science industri er et styrkepunkt i dansk økonomi og blandt de førende på det globale marked. Industrien bidrager til en højere livskvalitet for mange mennesker og har samtidig også stor samfundsmæssig værdi via dets bidrag til den danske velfærd i form af arbejdspladser, vækst og skatter. Dansk Erhverv har derfor politisk fokus på at fastholde og udbygge konkurrencedygtige rammevilkår for life science branchen.

Data Redder liv

Dansk Erhverv er en del af partnerskabet, Data Redder Liv, som består af 25 offentlige og private partnere, der ønsker at forbedre anvendelsen af sundhedsdata og sikre behandling og forebyggende indsatser til fordel for patienter og samfund. Partnerskabet identificerer eksisterende udfordringer på området og er med til at formulere konkrete bud på løsninger til bedre anvendelse af sundhedsdata. Danske sundhedsdata rummer viden, som kan give sundhedsprofessionelle, forskere og erhvervsliv indblik i sygdom og behandling, som i sidste ende vil kunne redde liv. Partnerskabet taler ind i verdensmål 3 og er yderst relevant i arbejdet for at sikre en større sundhed og trivsel. Dansk Erhverv lægger samtidig Børssalen til huse for en årlig 'Data redder liv' konference, hvor mere end 180 beslutningstagere og relevante fagpersoner deltager.

Udvalgte tiltag til delmål 3.4:

I Dansk Erhverv er der flere initiativer med kobling til **delmål 3.4**. Delmål 3.4 har fokus på at redde flere fra at dø af ikke-smitsomme sygdomme og styrke mental sundhed. Fx skal tidlig dødelighed som følge af ikke-smitsomme sygdomme reduceres med en tredjedel gennem forebyggelse og behandling. Samtidig skal mental sundhed og trivsel fremmes inden 2030. Den nationale indikator fokuserer på dødelighed som følge af hjerte-kar-sygdomme, kræft, diabetes eller KOL. Kurven på denne indikator har de seneste 10 år oplevet et positivt fald.

Danmarks sundeste arbejdsplads

Vi tilbringer store dele af vores liv på vores arbejdsplads, og derfor er sundhedsfremmende tiltag på arbejdspladsen ikke ubetydelige for at fremme et sundere liv. Dansk Erhverv samarbejder om Danmarks Sundeste Arbejdsplads - Initiativprisen med Forsikring & Pension, Dansk Firmaidrætsforbund og Velliv Foreningen. Den årlige prisuddeling har fokus på at inspirere virksomheder til at styrke arbejdet inden for sundhed, trivsel og arbejdsmiljø, så de opnår større trivsel og bedre sammenhold til fordel for både medarbejdere og for virksomheden. Formålet er desuden at sætte fokus på, hvordan og i hvilken udstrækning, virksomheder kan og bør tage ansvar for medarbejdernes sundhed og trivsel gennem sundhedsfremmende initiativer på arbejdspladsen. De igangsatte initiativer har for flere virksomheder ledt til en markant nedsættelse af korttidssygefraværet på arbejdspladsen.

Sammen om mental sundhed

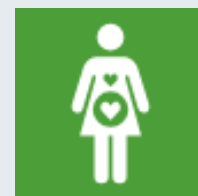
Dansk Erhverv deltager i partnerskabet 'Sammen om mental sundhed', der ledes af Sundheds- og Ældreministeriet og er finansieret i henhold til Finansloven. Partnerskabet handler om at styrke mental sundhed på arbejdspladsen og mindske mentale helbredsproblemer – et vigtigt område, da mange oplever stress, angst eller depressioner med relation til arbejdet. Mentale helbredsproblemer er i dag årsag til en stor andel af det samlede sygefravær på det danske arbejdsmarked – op til 48 pct. og ca. 42 pct. af alle førtidspensioner². Mange arbejdspladser er samtidig usikre på, hvordan de skal forebygge dette. Dansk Erhverv har sammen med de andre parter budt ind med konkrete forslag til værktøjer, der kan hjælpe med at forebygge og håndtere mentale helbredsproblemer. Der findes i dag over 400 forskellige værktøjer i partnerskabets værktøjskasse.

Case

Bekæmp mødredødelighed - Ferring Pharmaceuticals A/S

Ferring Pharmaceuticals har opfundet en varmestabil formulering af lægemidlet carbetocin og har i samarbejde med WHO og Merck for Mothers udviklet den til at forhindre overdreven blødning hos kvinder efter vaginal fødsel. Ferring Pharmaceuticals er nu i gang med at få lægemidlet godkendt hos sundhedsmyndighederne og vil derefter arbejde med partnerne for at sikre adgang til lægemidlet i lavindkomstlande, hvor det kan være med til at forbedre håndteringen af blødning efter fødsler og dermed redde kvinders liv.

FERRING
PHARMACEUTICALS

Delmål 3.1: Reducér mødredødeligheden

Partnerskab der fremmer sund mad

Dansk Erhverv er en del af partnerskabet 'SPIS SUNDERE DK | Rådet for sund mad'. Det offentlige-private samarbejde har fokus på at bidrage til fælles løsninger, som kan præge og fremme en større lighed i sundhed gennem sundere madvalg. Partnerskabet ønsker at løfte en generel sundhed og gøre en forskel for de borgere, der lever med ulighed i egne og deres børns sundhed og madvaner. Det skal derfor gøres nemmere for borgerne at tilvælge og spise sund mad.

Partnerskabet sætter fokus på at fremme en lighed i sundhed ud fra tre indsatsområder: udbud og efterspørgsel, struktur og politikker samt en indsats for bedre kompetencer. Partnerskabet fokuserer på at udarbejde løsninger til indsatsområderne, der primært knytter sig til tre overordnede områder: arbejdspladser, udespisning og detailhandel. I dette partnerskab, med andre centrale aktører på området, er Dansk Erhverv med til at dele viden og kompetence, der kan medvirke til fælles løsninger, som kan gøre en forskel for danskernes madvaner og medvirke til en forbedret sundhed.

OGSÅ RELEVANT

² Mentalsundhed.dk

4 KVALITETS UDDANNELSE

Verdensmål 4 – Kvalitetsuddannelse

Målet Kvalitetsuddannelse handler om at sikre en lige adgang til kvalitetsuddannelse samt at fremme alles muligheder for livslang læring. I Danmark er vi overordnet set langt fremme på dette mål med et velfungerende og inkluderende uddannelsessystem, der indeholder en lang række muligheder.

Uddannelse på alle niveauer er essentielt og er en investering, der har en stor samfundsgavnlig værdi. Dansk Erhverv arbejder for at styrke kvaliteten i de danske uddannelser, da de er afgørende for en velkvalificeret arbejdsstyrke og evnen til at skabe vækst og jobs i samfundet. Danmarks vigtigste ressource vil altid være kloge hoveder og hænder. Derfor er det afgørende, at vi har uddannelser af høj kvalitet og med relevans for erhvervslivet. Dansk Erhverv ønsker, at uddannelserne er målrettet efterspørgslen på arbejdsmarkedet, så de giver gode muligheder for beskæftigelse. En del af dette arbejde bygger bl.a. på at få flere unge til at vælge erhvervsuddannelser, altså at øge andelen af unge i grundskolen der tager en erhvervsuddannelse.

I naturlig forlængelse heraf arbejder Dansk Erhverv løbende på at skabe tilstrækkelig mange praktikpladser i virksomhederne inden for de områder, hvor der er behov for at uddanne flere faglærte.

Dansk Erhverv er involveret i en række tiltag, der går hånd i hånd med denne målsætning og som relaterer sig til **delmål 4.4: Giv flere forudsætninger for at få finansiell succes**. Delmålet handler bl.a. om at øge antallet af unge og voksne, der har de relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder for beskæftigelse.

Udvalgte tiltag til delmål 4.4:

Den partsstyrede uddannelsesmodel

Som en integreret del af uddannelsesmodellen på erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne bidrager Dansk Erhverv i samarbejde med fagbevægelsen løbende med at udvikle og fastlægge indholdet i uddannelserne, så det sikres, at uddannelsernes indhold matcher behovene på arbejdsmarkedet. Dette sker gennem samarbejdet i faglige udvalg, efteruddannelsesudvalg og rådgivende organer for regeringen. Samtidig udpeger Dansk Erhverv en lang række virksomhedsrepræsentanter til bestyrelser og uddannelsesudvalg på erhvervsskoler mv., der understøtter uddannelsesinstitutionernes arbejde på at tilrettelægge undervisningen, så den matcher arbejdsmarkedets behov.

Åben Virksomhed

Dansk Erhverv arbejder i regi af Dansk Arbejdsgiverforening med initiativet 'Åben Virksomhed'. Formålet er at bringe erhvervslivet tættere på folkeskolen og vise, hvilke jobs erhvervslivet tilbyder. Dette skal give flere børn og unge lyst til at vælge en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse inden for STEM området (Science, Technology, Engineering and Mathematics).

Initiativet indeholder flere end 200 undervisningsforløb, der er indbygget i folkeskolernes undervisning, hvor eleverne arbejder med virksomhedsrelevante problemstillinger koblet til folkeskolens faglige mål. Dansk Erhverv involverer også medlemmer, som bidrager til at fremme deres fag og brancher.

Dansk Erhverv involverer sig i flere arrangementer, der har til formål at fremme rekrutteringen på fagområder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Det drejer sig bl.a. om DM i Skills, DM i Teknologi og Erhvervs-case, Fagprøveprisen m.m.

OGSÅ RELEVANT

Delmål 8.6: Hjælp flere unge i arbejde, uddannelse og træning

DM i Skills

DM i Skills er en årlig messe for erhvervsuddannelserne, hvor elever kæmper om at blive landets bedste inden for de forskellige fagområder. Samtidig giver det de unge, lærerne og samfundet en god chance for at få et billede af de mange erhvervsuddannelser, og hvad de tilbyder af muligheder og jobs. Dansk Erhverv bidrager økonomisk til flere konkurrencer og stande og bidrager til, at medlemmer er repræsenteret med elever/lærlinge på dagen.

Andelen af grundskoleelever, der søger ind på en erhvervsuddannelse, er steget de sidste tre år. Med en stigning på 0,7 procentpoint fra året før, havde 20,1 pct. af eleverne i 2019 en erhvervsuddannelse som første prioritet ³.

Tal fra Undervisningsministeriet viser, at Danmark inden for en række år kommer til at mangle faglærte på arbejdsmarked. Det er derfor vigtigt at åbne op for tiltag, der kan være med til at fremme interessen for erhvervsuddannelserne. Grundlæggende set arbejder Dansk Erhverv fortsat for at styrke et godt samarbejde mellem folkeskoler, erhvervsskoler og erhvervslivet.

Den digitale udvikling

Det er en central opgave for Dansk Erhverv at sikre relevans i uddannelserne, så de matcher erhvervslivets nuværende og fremtidige kompetencebehov. Den digitale udvikling kræver flere medarbejdere med uddannelser, hvor IT-kompetencer og teknologiforståelse er en integreret del af uddannelsen. Dansk Erhverv arbejder derfor for at fremme interessen for IT-kompetencer i hele uddannelsessystemet, herunder ikke mindst i folkeskolen, hvor det digitale fundament skal skabes. Arbejdet er med til at sikre relevante kompetencer hos voksne og unge og dermed skabe beskæftigelse, der bidrager til **delmål 4.4**.

Mangel på IT-kompetencer

En undersøgelse fra Erhvervsstyrelsen viser, at Danmark i 2030 vil mangle 19.000 IT-specialister. Det gælder både IT-programmøren med de specifikke kodningskompetencer og ikke mindst kombinationen af forretningsforståelse og IT-kompetencer.

Teknologipagten

For at imødekomme denne udvikling engagerer Dansk Erhverv sig også i regeringens Teknologipagt og de strategier og projekter, der fastlægges her. Teknologipagten er et samarbejde mellem regeringen, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, organisationer og andre aktører, som skal spore flere danskere ind på tekniske og digitale uddannelser og job. Dansk Erhverv er repræsenteret i TeknologipagtRådet og er med til at tage stilling til tiltag og aktiviteter i samarbejde med pagtens deltagere.

Partnerskab med digitalisering i fokus

Dansk Erhverv og HK Handel har etableret et fælles digitaliseringssekretariat, der skal styrke organisationernes fælles analyse af udviklingstendenser og kompetencebehov med henblik på at understøtte den digitale omstilling af dansk handel. Sekretariatet kortlægger tendenser inden for digital handel og etablerer relevante samarbejder og netværk blandt medlemmer, så nye behov for uddannelse og efteruddannelse kan identificeres.

Voksen- og efteruddannelse

Efteruddannelse af medarbejdere er et vigtigt redskab ift. at imødekomme den konstante udvikling i arbejdsmarkedets krav og behov. Ændringerne stiller krav til både virksomheder og medarbejdere. Begge skal sørge for at ajourføre deres viden og kompetencer, så de fortsat kan skabe vækst og fremgang. Dansk Erhverv rådgiver sine medlemsvirksomheder i at få overblik over efteruddannelsesmuligheder, uddannelsesplanlægning, kompetenceudvikling m.m., der kan opfylde virksomhedernes behov for nye kompetencer og viden. Med et markant større behov for IT- og teknologiske kompetencer i erhvervslivet arbejder Dansk Erhverv for, at efteruddannelsessystemet i højere grad tager udgangspunkt i behovet for viden relateret til den teknologiske og digitale udvikling.

---

³ Styrelsen for IT og Læring

Dansk Erhvervs koblinger til **verdensmål 4** på uddannelsesområdet taler også ind i **verdensmål 5 – Ligestilling mellem kønnene**. Det drejer sig fx om at reducere kønsforskelle i trivsel og karakterer. Dansk Erhverv har i løbet af 2019 haft et øget fokus på ubalancerede kønsforskelle i uddannelsessystemet.

Flere kvinder i it

Som tidligere nævnt er det vigtigt for Dansk Erhverv at få flere studerende til at tilvælge IT-uddannelser. Kvinder og piger er generelt underrepræsenterede på IT-uddannelserne. Kvinder udgør kun 27 pct. af det samlede optag. I en tid hvor digitalisering er en stærk drivkraft, er det derfor også vigtigt, at der sættes fokus på denne kønsforskel. Dansk Erhverv har en politisk mærkesag i at få flere kvinder til at søge mod tech og IT. Denne problemstilling blev der eksempelvis sat fokus på i forbindelse med Folke-mødet 2019 i samarbejde med Akademikerne.

Mænd tabes i uddannelsessystemet

Næsten dobbelt så mange mænd som kvinder får ingen uddannelse. Mens mere end 70 pct. af kvinderne får en videregående uddannelse, gælder det kun 54 pct. af mændene. Kvinderne får markant bedre karakterer end mænd i både folkeskole og på de gymnasiale uddannelser – fx får dobbelt så mange kvinder som mænd et karaktergennemsnit over 9 fra det almene gymnasium. Endvidere viser en analyse fra Dansk Erhverv, at videregående eliteuddannelser er ved at udvikle sig til kvindeuddannelser. Dansk Erhverv har gennem analyser og debatter sat fokus på, at mænd tabes i det danske uddannelsessystem.

OGSÅ RELEVANT

Verdensmål 5 – Ligestilling mellem kønnene

Verdensmål 5 har fokus på, at der skal skabes ligestilling mellem kønnene, med et særligt fokus på at styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder i samfundet. Dansk Erhverv arbejder på flere niveauer med tiltag, der er med til at fremme kønsbalancerede forhold i dansk erhvervsliv ud fra en logik om, at ligelig kønsfordeling i virksomhederne er sund fornuft. Danmark har brug for, at alle talenter og kompetencer kommer optimalt i spil, så virksomhederne kan besætte deres stillinger og få adgang til den samlede talentpulje. For at sikre at de bedste talenter finder vej til såvel ledelse som i bestyrelser, er det vigtigt, at der arbejdes på at fjerne barrierer for kvinder i ledelse.

Arbejdet med ligestilling mellem kønnene i erhvervslivet understøtter **delmål 5.5 – Kvinder skal deltage fuldt ud i ledelse og beslutningstagelse**. Delmålet fokuserer på, at kvinder skal sikres fuld og effektiv deltagelse samt lige muligheder for lederskab på alle niveauer i beslutningsprocesser.

Dansk Erhvervs engagement på området taler ind i den nationale indikator til dette delmål. Indikatoren bygger på antallet af kvindelige lønmodtagere i ledelse sat i forhold til antallet af lønmodtagere i alt. De seneste tal viser, at den samlede andel af kvinder i ledelse har været langsomt stigende over de seneste år.

Udvalgte tiltag til delmål 5.5:

Vejledning der fremmer kønsbalancen

På virksomhedsniveau vejleder Dansk Erhverv medlemsvirksomheder i regler og muligheder for rekruttering af flere kvinder til ledelsesstillinger. Derudover rådgiver Dansk Erhverv også om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen i henhold til § 99b i Årsregnskabsloven.

HR- og Ledelsesenheden i Dansk Erhverv er engageret i at styrke virksomheders kompetencer til at uddanne dygtige medarbejdere og ledere og derigennem skabe en inkluderende kultur i virksomheden. Dansk Erhverv mener samtidig, at kønsforskellene i erhvervslivet ikke bør imødegås med kvoter og tvang. Virksomhederne skal fortsat have ret til selv at sammensætte ledelsen af virksomheden.

The Diversity Council – Partnerskab der fremmer kvinder i ledelse

Dansk Erhverv er medlem af The Diversity Council, der er en strategisk erhvervsalliance, der fokuserer på at identificere og løse de problemstillinger, der hindrer kvinders indtog på øverste ledelsesniveau i erhvervslivet. Alliancen er sammensat af andre centrale aktører i det danske erhvervsliv fx Maersk, PwC, Coloplast, McKinsey, Tryg, Vestas m.fl.. Dansk Erhverv arbejder via The Diversity Council for at fremme diversitet som en forretningsdriver og for at skabe løsninger, der fremmer en inkluderende ledelses- og virksomhedskultur. Som medlem deltager medarbejdere fra Dansk Erhverv bl.a. i CEO- og i HR-udvalg, hvor der debatteres problemstillinger og løsninger på området. Flere kvindelige ledere fra Dansk Erhverv deltog desuden i en rollemodel-kampagne på CBS med henblik på at inspirere studerende til en ledelseskariere.

Kønsforskelle i uddannelsessystemet

Ifølge tal fra Ligestillingsministeriet er ca. 60 pct. af alle ledere uddannet som cand.merc, cand.oecon eller ingeniør – men der er kun en tredjedel kvinder på disse studier. Dette underbygges af Dansk Erhvervs egne analyser. Hvis der ses på mænd og kvinder med en lang videregående uddannelse og dernæst på forskellene i lederandel, kan det ses, at uddannelsesvalg kan forklare mere end halvdelen af forskellen på mænd og kvinders sandsynlighed for at komme til tops i erhvervslivet. Kvinder vælger i højere grad end mænd uddannelser, der i mindre grad fører til lederstillinger. Derfor arbejder Dansk Erhverv for, at uddannelsessektoren målrettet skal få flere kvinder til at vælge de uddannelser, der fremmer deres muligheder for at blive ledere.

OGSÅ RELEVANT

Fortsat forskel i fordelingen af arbejdet i hjemmet

I Danmark er der ikke optimale rammer for at outsource de praktiske opgaver i hjemmet, og det ender fortsat ofte med, at det er kvinderne, der påtager sig dem. I 2018 brugte kvinder knap 1 time mere på husholdningsarbejde på en gennemsnitlig ugedag end mænd, og mænd brugte 1 time mere på arbejdet end kvinder. Dette fremgår af den tidligere regerings ligestillingsredegørelse for 2018. Dansk Erhverv ønsker derfor, at der indføres et højere fradrag for serviceopgaver i hjemmet som et element i en samlet plan, der kan bidrage til at få flere kvinder til at indtræde i lederstillinger eller blive selvstændige. Denne vej vil således medvirke til at neutralisere eksisterende kønsforskelle i erhvervslivet.

Case

Virksomheden spejler sig i sine kunder - Flying Tiger

For detailkæden Flying Tiger Copenhagen er sagen klar: diversitet er en forudsætning for den nytænkning, som virksomheden lever af. Virksomheden har alle slags kunder i hele verden og dyrker derfor forskelligheden på hovedkontoret i København. Diversitet i både ledergruppen og blandt medarbejderne er afgørende, for det betyder, at flere vinkler og forskelligt input kan komme med i produktskabelse og kampagner. Globalt har virksomheden flere end 5.800 ansatte og 70 pct. af de ansatte er kvinder.

flying tiger
copenhagen

Delmål 5.5: Kvinder skal deltage fuldt ud i ledelse og beslutningstagelse

7 BÆREDYGTIG ENERGI

Verdensmål 7 – Bæredygtig energi

Målet bygger på, at der skal arbejdes for en større udbredelse af pålidelig, bæredygtig og moderne energi. Det langsigtede mål for dansk energipolitik er pt., at Danmark skal være uafhængig af kul, olie og gas i 2050. Dansk Erhverv arbejder med energi- og forsyningspolitik, da dette område har stor betydning for en grøn omstilling og for de danske virksomheders konkurrenceevne.

Dansk Erhverv ser de største muligheder for mere bæredygtig energi, hvor omstillingen er markedsdrevet og bygger på innovation, iværksætterier og grønne løsninger, som også er målrettet globale markeder. Det handler både om vedvarende energi og ikke mindst øget energieffektivisering. Vi arbejder for at skabe gode rammevilkår, som bl.a. er med til at sikre en øget energieffektivisering i erhvervslivet. Virksomhedernes energibesparelser gavner den enkelte virksomheds økonomi, men skaber samtidig også værdi på vejen mod en mere bæredygtig energianvendelse. Virksomhedernes samlede energiforbrug udgør ca. en tredjedel af det danske energiforbrug og har derfor stor betydning for at øge energiproduktiviteten i Danmark, så vi får mere værdi ud af den energi, vi bruger.

I relation til arbejdet med en højere energieffektivitet beskæftiger Dansk Erhverv sig med tiltag, der har kobling til **delmål 7.3 - Forbedring af energieffektiviteten skal fordobles**. Delmålet bygger på, at den globale hastighed for forbedring af energieffektiviteten skal fordobles inden 2030, og den nationale indikator måles ud fra forbruget af primær energi i relation til det danske BNP. Det afgørende for Dansk Erhverv er, hvordan vi kan øge værdiskabelsen pr. energienhed, vi bruger.

Udvalgte tiltag til delmål 7.3:

ESCO Projekter

Dansk Erhverv er en del af Brancheforeningen for Bygningsautomation (BBA) og har i dette samarbejde i længere tid arbejdet på at udbrede omfanget af Energy Service Company projekter (ESCO). Projekterne har til formål at levere en selvfinansieringsmodel til renovering og energieffektivisering af offentlige og private bygninger. Et ESCO-projekt gennemgår potentialet for at reducere energiforbruget og udføres på baggrund af en garanteret reduktion af energiforbrug. ESCO-finansieringsmodellen bygger på, at bygningsmoderniseringen overtid finansieres af de energibesparelser, som energieffektiviseringen vil medføre. Energioptimering af bygninger er vigtig, eftersom en tredjedel af de danske CO₂-emissioner kommer fra bygninger. Trods dokumentation for ESCO-projekternes virkning er det langt fra alle landets kommuner, der er i gang eller har taget de første skridt på vejen til at igangsætte ESCO-projekter. Dansk Erhverv arbejder for en mere generel udrulning af ESCO-samarbejder, da projekterne fører rigtig mange gode ting med sig, både ud fra et miljømæssigt synspunkt, men i lige så høj grad også fra et økonomisk perspektiv som følge af energibesparelser. Projekterne vil som udgangspunkt altid gennemføres i samarbejde med lokale underleverandører og skaber dermed værdi i lokalsamfundet i kraft af de beskæftigelsesmæssige effekter, der opnås.

OGSÅ RELEVANT

Anvendelse af overskudsvarme

Anvendelse af virksomhedernes overskudsvarme kan være med til at fremme energieffektivisering og hæve den samlede nationale energiintensitet. Dansk Erhverv arbejder for, at det skal gøres nemmere for danske virksomheder at udnytte den overskudsvarme, der skabes i produktionsprocesserne. Overskudsvarme er særligt relevant i produktionserhverv, og ved varmen der opstår ved nedkøling af fødevarer hos supermarkeder eller afkøling af servere hos datacentre. Der er potentiale for en bedre anvendelse af overskudsvarme, og vilkårene skal forbedres ved at sænke afgifter og ophæve unødvendige administrative krav.

Energisparerådet

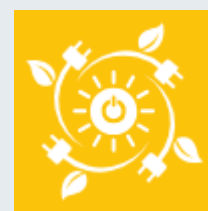
Dansk Erhverv er repræsenteret i Energisparerådet. Rådet består af en række centrale aktører med indflydelse på energieffektiviteten i Danmark og mødes 2-4 gange om året. Dansk Erhvervs opgave er, sammen med de øvrige deltagere i rådet, at medvirke til at fremme udviklingen af samlede nationale energispareindsatser og bidrage til en styrket koordinering på området. Rådets nedsættelse er i kontekst af verdensmålene et godt eksempel på, at de store udfordringer kræver partnerskaber for handling og må udtænkes og løses i fællesskab.

Case

Energieffektivisering alle kan få glæde af - Egetæpper

Dansk Erhverv medlemmet, Egetæpper, bruger overskudsvarme fra produktionen som fjernvarme til hundredvis af lokale hjem. Grøn energi er ikke en del af Egetæppers kerneydelse, men de arbejder med det på et plan, hvor det gør en reel forskel. Derudover dækkes hele deres elforbrug af fornybar energi fra havvindmølleparker. Derfor har Egetæpper også indgået et klimapartnerskab med Ørsted og får hvert år gennemført energiprojekter, der sparer store mængder energi. Fra januar 2019 leverer Ørsted Bionaturgas som erstatning for 25 pct. af den naturgas, der bruges på fabrikkerne. Dette har betydet, at de har reduceret CO₂-udledningen med næsten 50 pct. i forhold til 2007.

ege®

Delmål 7.2: Forøg den globale procentdel af bæredygtig energi

8**ANSTÆNDIGE JOBS OG
ØKONOMISK VÆKST**

Verdensmål 8 Anstændige jobs og økonomisk vækst

Verdensmål 8 har overordnet set fokus på, at der inden 2030 skal opnås en vedvarende og bæredygtig økonomisk vækst med produktivitet og fuld beskæftigelse samtidig med, at der skal sikres anstændigt arbejde til alle. Den fundamentale del af Dansk Erhvervs virke bygger på, at Danmark skal være en stærk økonomi med en høj beskæftigelse, hvor erhvervslivet og borgerne oplever gode og stabile forhold. Økonomisk vækst er i høj grad drevet af den private sektor, og det er derfor vigtigt, at danske virksomheder har gode betingelser for at skabe vækst, arbejdspladser og være konkurrencedygtige på internationale markeder. Dansk Erhverv arbejder for at sikre de bedste forudsætninger for et godt dansk erhvervsklima samtidig med, at vi bestræber os på at se tingene i et samfundsmæssigt perspektiv. Det indebærer, at Dansk Erhverv ligeledes arbejder med tiltag, der afkobler økonomisk vækst fra flere væsentlige sociale og miljømæssige parametre, som sammen skal fremme en mere bæredygtig økonomisk udvikling.

Som arbejdsgiverorganisation er Dansk Erhverv engageret i at skabe de bedste forudsætninger for et velfungerende og rummeligt arbejdsmarked. Centralt bygger dette på at føre en politik, der får arbejdsudbuddet til at vokse. Dansk Erhvervs virke som arbejdsgiverorganisation har koblinger til **delmål 8.3 – Før en politik der skaber jobs og lader virksomheder vækste.**

Dansk Erhverv arbejder for at sikre rammevilkår for vores mange medlemsvirksomheder, der skaber de bedste forudsætninger for, at virksomhederne kan vækste og skabe jobs. Virksomhedernes vækstmuligheder er afgørende for at opretholde en stærk og værdiskabende samfundsøkonomi, der skaber velstand og velfærd.

Et rummeligt arbejdsmarked

På det danske arbejdsmarked er der i øjeblikket mangel på arbejdskraft med de rette kvalifikationer. Dette er en voksende udfordring for virksomhederne og kan bremse det økonomiske opsving. Dansk Erhverv arbejder politisk for, at arbejdsmarkedssystemet servicerer virksomhederne hurtigt og ubureaukratisk, så virksomhedernes muligheder for at få den nødvendige arbejdskraft, styrkes. I arbejdet på at øge beskæftigelsen i Danmark rådgiver Dansk Erhverv sine medlemsvirksomheder i mulighederne for at rekruttere og fastholde medarbejdere. Dette arbejde bygger bl.a. på rådgivning om rekruttering af arbejdskraft fra kanten af arbejdsmarkedet, som både sikrer et voksende arbejdsudbud og fremmer integration på arbejdsmarkedet af indvandrere/efterkommere og flygtninge, langtidsledige, personer med nedsat arbejdsevne, handicappede samt personer, der risikerer varig udstødelse af arbejdsmarkedet.

Dansk Erhvervs arbejde for at sikre beskæftigelse og et rummeligt arbejdsmarked har kobling til **delmål 8.5 - Skab fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde med lige løn.** Delmålet involverer, at der inden 2030 skal opnås fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle kvinder og mænd, herunder også unge og personer med handicap. Dansk Erhvervs arbejde har en positiv indvirkning på den nationale indikator til dette delmål, der opgøres som ledighedsgraden fordelt på køn, alder og personer med handicap. På nationalt plan har den samlede ledighedsgrad været i positiv udvikling over de seneste år.

OGSÅ RELEVANT FOR

Case

Mangfoldighed inviterer til alle slags gæster - Scandic

I dag beskæftiger Scandic Hotels hele 108 forskellige nationaliteter fordelt på 26 hoteller. Mangfoldigheden blandt medarbejderne hos Scandic Hotels bidrager til en større forståelse af andre mennesker, religioner og kulturer, hvilket er essentielt, når man arbejder på et hotel, der modtager gæster fra hele verden. Valget af en mangfoldig medarbejdersammensætning hviler på et forretningsmæssigt synspunkt. For alle tegn viser i retning af, at det vil blive sværere at tiltrække talent i fremtiden. Scandic blev kåret som 'Danmarks bedste arbejdsplads til inklusion' i 2018 af certificeringsprogrammet Great Place to Work.

Scandic

Delmål 8.6: Hjælp flere unge i arbejde, uddannelse og træning

Arbejds miljø

Overordnet set tager arbejdsmiljøloven i Danmark vare på de udfordringer, der skal løftes nationalt i **delmål 8.8 - Beskyt arbejdstagerrettigheder og skab sikre arbejdsmiljøer**. Delmålet fokuserer på et sikkert og sundt arbejdsmiljø for alle. Dansk Erhverv arbejder for virksomhederne, deres retssikkerhed, vilkår og muligheder står i centrum, når arbejdsmiljølovens rammer skal udfyldes, uden at kompromittere de ansattes helbred.

Arbejds miljøet skal altid være på niveau med det tekniske og sociale niveau i samfundet. Som arbejdsgiverforening er Dansk Erhverv med til at rådgive en lang række virksomheder om deres pligter og rettigheder i forbindelse med arbejdsmiljøet, og er ad den vej med til at beskytte både arbejdsgivers og arbejdstagers rettigheder og sikre et godt arbejdsmiljø.

I Danmark er vi generelt langt fremme, når det kommer til at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø. Dog er der visse områder, hvor der er mangel på viden og forskning i arbejdsmiljøets påvirkninger. Belastning og nedslidning på arbejdsmarkedet er et område, der til tider kan bygge på subjektive vurderinger, og hvor der mangler konkret data og viden.

For at komme dette nærmere er Dansk Erhverv gået i spidsen for to konkrete projekter i dagligvarebranchen, der frem til 2020 er støttet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø. En række af Dansk Erhvervs medlemmer inden for dagligvarebranchen har involveret sig i projekterne: Salling Group, Lidl, REMA 1000 og Fakta. Resultaterne af disse to projekter vil i samarbejde med udvalgte arbejdsmiljøansvarlige, distriktschefer og butikkschefer blive omdannet til konkret informationsmateriale baseret på evidens.

Kortlægning af fysiske belastninger

Det ene projekt skal kortlægge de fysiske belastninger under arbejde i dagligvarebutikker og give bud på, hvordan god praksis kan spredes på tværs af kæderne og butikkerne. Der forekommer meget manuelt løftearbejde for de ansatte i dagligvarebutikkerne i forbindelse med vareopfyldning m.m. Der er 70.000 ansatte i 3.000 forskellige dagligvarekæder i Danmark. Undersøgelser viser, at 40 pct. af butiksansatte vurderer, at deres arbejde er fysisk hårdt 4. Derfor er det også vigtigt at undersøge de helbredsmæssige udfordringer ved arbejdet. Medarbejdernes fysiske belastninger kortlægges med tekniske målinger af muskelaktivitet og videoptagelser af kroppspositioner under dagligdags arbejde i butikkerne.

OGSÅ RELEVANT

Delmål 3.4: Red flere fra at dø af ikke-smitsomme sygdomme, og styrk mental sundhed

⁴ Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø - Arbejds miljø & Helbred 2016

Lagerarbejde og løft

Det andet projekt har fokus på sammenhængen mellem løftearbejde og risikoen for at få besvær med muskler og skelet for lagerarbejdere. Projektet gør brug af arbejdslistes fra lagrene om det antal kilo gods, de enkelte lagermedarbejdere håndterer fra dag til dag og sætter dette i perspektiv til deltagernes fysiologiske forhold. Gennem forløbet er man i tæt kontakt med lagerarbejderne for både at afdække de fysiske men også de psykosociale trivselsfaktorer af lagerarbejdet. Projektets opfølges efter et år, og resultaterne suppleres med spørgeskemaer om arbejdsmiljøet og deres helbred.

HR og Ledelse

Dansk Erhverv løfter også udfordringer, der ligger uden for arbejdsmiljøloven med relation til **delmål 8.8**, der er med til at sikre sundere og trivselsfremmende arbejdsmiljøer. I Dansk Erhvervs HR- og Ledelsesafdeling varetages dagligt medlemskontakt, der handler om at løse problemstillinger med relation til medarbejderforhold, stress, trivsel, konflikter, forandringer m.m. på arbejdspladsen. Dansk Erhverv har en hotline funktion, hvor medlemmer kan få sparring om ledelsesmæssige udfordringer i forhold til at skabe et godt arbejdsmiljø. På netværksmøder debatterer og behandler Dansk Erhvervs medlemmer aktuelle emner og problemstillinger inden for HR og ledelse. Det kan være møder, der centrerer sig om metoder til at forebygge mistrivsel og stress på arbejdspladsen. Netværksmøderne er et godt forum til at dele viden og erfaringer, som kan fremme løsninger på fælles udfordringer. Dansk Erhverv afholder også virksomhedskurser med fokus på et sundt og trivselsfremmende arbejdsmiljø.

Udvalgt branchefokus med relation til verdensmål 8:

Mode og tekstil.

Den danske modebranche er i vækst, og oplevede i 2018 en rekordhøj omsætning. Denne omsætning skyldes i høj grad de danske virksomheders evne til at eksportere. Med afsæt i branchens størrelse og impact er det vigtigt at identificere og integrere mulighederne for at flytte branchen i en mere bæredygtig retning. Gennem de senere år er der kommet stadig større viden om udfordringer med miljøbelastning og arbejdsforhold i mode- og tekstilsektorens værdikæder. Dansk Erhverv har, i samarbejde med en række aktører, forsøgt at fremme en mere bæredygtig økonomisk vækst og udvikling inden for branchen.

Step Up – Tekstilprojekt i Bangladesh

Dansk Erhverv og brancheforeningerne Wear, Dansk Mode og Textil og Danish Fashion Institute (nu Global Fashion Agenda) indgik tilbage i 2015 et projektsamarbejde for at opkvalificere produktionsforholdene hos en række leverandører til danske mode og tekstilvirksomheder i Bangladesh ved hjælp af en fokuseret indsats for CSR (Corporate Social Responsibility). Projektet blev gennemført med støtte fra Danida og i partnerskab med arbejdsgiverorganisationen BGMEA i Bangladesh. I alt tog ni fabrikker del i projektet og udarbejdede alle CSR-forbedringsplaner, deltog i workshops og blev undervist i en række produktivets- og CSR-værktøjer. I projektet var der samtidig fokus på at uddanne konsulenter i BGMEA til at promovere strategisk CSR ud fra internationale retningslinjer i tøjindustrien. Projektet blev som planlagt afsluttet i 2018 og har ført flere positive resultater med sig. Bl.a. viste STEP UP, at fabrikkerne i Bangladesh kan skabe en sundere forretning ved hjælp af CSR-indsatser. Et øget fokus på at forbedre fabriksmedarbejdernes arbejdsforhold viste sig at være til væsentligt gavn for både arbejdsmiljøet og produktiviteten. Resultaterne fra STEP UP projektet er et godt eksempel på, hvordan branchepartnerskaber kan være med til at løfte fælles udfordringer i en mere bæredygtig retning og samtidig nå ud til SMV'er, som udgør langt størsteparten af danske mode- og tekstilvirksomheder. Projektet bidrager til **delmål 8.8 – Beskyttede arbejdsrettigheder og skabsikre arbejdsmiljøer**.

OGSÅ RELEVANT

Delmål 12.6: Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt

Seminarrække med fokus på mode og tekstilmedlemmer

Dansk Erhverv har sammen med brancheforeningen Wear arbejdet målrettet for at løfte medlemmerne indenfor mode og tekstilbranchen ved at sætte fokus på branchens udfordringer inden for social og miljømæssig ansvarlighed. Det er sket gennem i alt seks målrettede seminarer afviklet i 2018 og 2019.

En bæredygtig udvikling i branchen forudsætter bl.a. øget genbrug og genanvendelse, fokus på skærpende krav til kemikalier i tekstiler samt forbedret sporbarhed. Seminarerne har til formål at vejlede og dele viden, der kan hjælpe virksomhederne med at integrere bæredygtighedstiltag i forretningen. Fokus er også på, hvordan virksomhederne kan anskue udfordringerne ved den bæredygtige omstilling som nye forretningsmuligheder, der kan skabe mere bæredygtig vækst i branchen. Indsatsen kan ses som et bidrag til **delmål 8.4 – Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion**. Delmålet omhandler at søge at afkoble den økonomiske vækst fra miljøforringelser og sikre løbende forbedringer af ressourceeffektiviteten inden for forbrug og produktion.

Turisme

Dansk Erhvervs arbejde med turisme og oplevelseserhvervene hænger sammen med Verdensmål 8 – anstændige jobs og økonomisk vækst med konkret kobling til **delmål 8.9**, som fokuserer på, at der skal udformes og gennemføres politikker, der fremmer bæredygtig turisme, som skaber arbejdspladser og fremmer lokal kultur og produkter. Udviklingen måles ved den direkte værditilvækst skabt af turismen i forhold til bruttonationalproduktet (BNP). De nyeste tal viser, at der i Danmark er en positiv udvikling i den direkte værditilvækst skabt af turismen.

Turisme er et betydningsfuldt væksterhverv for Danmark, der skaber mange alsidige arbejdspladser samt udvikling og vækst i alle dele af landet. Dansk Erhvervs fokus er i det henseende at styrke rammevilkårene og mulighederne for vækst og udvikling.

Samtidig er turismen et erhverv, der grundlæggende udfordrer og udfordres af bl.a. **verdensmål 12 – bæredygtigt forbrug og produktion**.

Dansk Erhverv repræsenterer et bredt udsnit af brancheforeninger og virksomheder inden for turisme, herunder hoteller, feriehusudlejningsbureauer, mødeindustrien, sport, luftfartsselskaber, attraktioner, spillesteder, biludlejning m.fl. Denne branche står i dag over for en række bæredygtighedsudfordringer som følge af fx flyrejser og CO₂ udledning, ressourceforbrug m.m.

Dansk Erhverv bruger sin indflydelse til at debattere disse udfordringer og sætter gerne videndeling om bæredygtig turisme på dagsordenen. Sammen med erhvervsrepræsentanter og fageksperter understøtter Dansk Erhverv, at der udvikles tiltag, der kan være med til at løse nogle af de udfordringer, der eksisterer inden for turisme og oplevelseserhvervene. Dette finder sted i form af netværksmøder, debatmøder og konferencer.

360 graders prisen

Dansk Erhverv ser stor værdi i, at virksomheder skaber nye innovative løsninger, der er med til at fremme indfrielsen af FN's 17 verdensmål samtidig med, at der skabes en profitabel forretning. Det er afgørende for indfrielsen af verdensmålene, at erhvervslivet viser engagement og skaber nye innovative løsninger, der kan være med til at imødekomme de udfordringer, vi samlet står overfor.

Derfor uddeler vi hvert år 360 graders prisen, der hylder græsrod ideer, danske startups og etablerede virksomheder, der arbejder succesfuldt i krydsfeltet mellem innovation, ny teknologi, digitale løsninger og bæredygtighed. Grundlæggende sætter prisen fokus på nye løsninger, der fremmer en bæredygtig udvikling og indfrielsen af FN's 17 verdensmål. Prisen uddeles i samarbejde med Erhvervsstyrelsen, Dansk Initiativ for Etisk Handel og Green Network. Dansk Erhvervs arbejde med 360 graders prisen har koblinger til **delmål 8.2 – Tænk nyt og opgrader teknologi for økonomisk produktivitet**. Delmålet fokuserer på, at der skal opnås højere økonomisk produktivitet gennem teknologisk opgradering og innovation.

Verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion

Det globale forbrug af ressourcer stiger dag for dag, og der er behov for at sikre mere bæredygtige forbrugs- og produktionsformer, der kan afkoble økonomisk vækst fra ressourceforbrug og miljøbelastning. Dansk Erhverv arbejder aktivt med en række initiativer og politiske mærkesager, der er med til at fremme en mere bæredygtig forvaltning af og effektiv udnyttelse af ressourcer. En stor del af dette arbejde tager afsæt i handelsmarkedet i Danmark.

Plastik

Plast er et udskældt produkt. Dette skyldes dels, at der til produktion af plast benyttes mange ressourcer og dels, at mange tons plast årligt ender i naturen og i havet. Plast er på den anden side uundværlig, og derfor skal der i designprocessen arbejdes på at fremme en bedre genanvendelse samt et mindre forbrug af plastmateriale i produktion. Dansk Erhverv arbejder for at fremme en mere ansvarlig produktion og genanvendelse af plast. Dette arbejde understøtter **delmål 12.2 – Brug og håndter naturressourcer bæredygtigt** og **delmål 12.5 – Reducer affaldsmængden betydeligt**, der fokuserer på at sikre en større genvinding og reduktion af affald inden 2030.

Udvalgte tiltag:

Forum for Bæredygtig Emballager

Ressourceforbruget til emballager er alt for stort. I dag benyttes en tredjedel af det globale plastforbrug til emballager. Dansk Erhverv har igangsat og varetager, Forum for Bæredygtige Emballager, som hjælper handel- og genvindingsvirksomheder i medlemskredsen til at tackle udfordringer med fremstilling, brug og bortskaffelse af emballager. I dette forum arbejder Dansk erhverv grundlæggende for at forbedre emballagernes miljøperformance.

Forum for Bæredygtige Emballager er med til at skabe rammer for vidensdeling og sikrer, at Dansk Erhvervs medlemmer får den nødvendige viden til at udvikle deres forretning med emballager, der imødekommer de krav og forventninger til ansvarlighed, der vokser frem i samfundet.

Rethink Plastic – plastemballage til fødevarer

Dansk Erhverv er en del af projektkonsortiet Rethink Plastic, som udover Dansk Erhverv udgøres af Københavns Kommune, Salling Group, Plus Pack, Hatch & Bloom, ARC, Ve2, GS1. Konsortiets fokus er plastemballage til fødevarer, da de udgør en stor del af husholdningers plastaffald, og fordi denne type emballage er kompleks og skal opfylde en lang række krav.

Der er et stort forretningspotentiale og miljømæssig gevinst ved genanvendelse af denne type plast. Dansk Erhverv er i dette projekt med til at bidrage til udviklingen af fælles systemiske løsninger, der kan øge genanvendelsen af plastik og kvaliteten i genanvendelsen med udgangspunkt i hele værdikæden.

OGSÅ RELEVANT

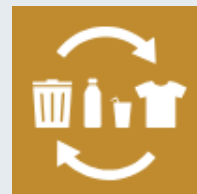

Case

Matas retursystem

Matas har på eget initiativ integreret en genbrugsordning, hvor de indsamler tom emballage fra alle produkter solgt i Matas' butikker. I alle butikker er der opstillet returbeholdere, hvori glas og plast kan returneres. Matas sørger for, at den returnerede emballage afleveres til genanvendelse – som alternativ til forbrænding og deponering. Returplasten genanvendes til ny plastemballage såsom tæpperør og markeringskegler til brug ved vej-arbejde. I kalenderåret 2018 modtog butikkerne mere end 20 tons plastemballage fra forbrugerne. Plast og pap, der bruges til at transportere varer til Matas-butikkerne, bliver også genanvendt. Det blev i 2018 til 37 tons transportplast og 474 tons pap⁵.

matas

Delmål 12.5: Reducer affaldsmængden betydeligt

Vidensdeling om bæredygtig træproduktion

Dansk Erhverv samarbejder med Eutr.dk, som bedriver oplysninger om EU's Tømmerforordning. Formålet med EU's tømmerforordning (EUTR) er at bekæmpe ulovlig tømmerhugst og modvirke handel med ulovligt fældet træ. Samarbejdet bag Eutr.dk består i alt af ni erhvervsorganisationer og Naturstyrelsen, der samarbejder om at holde alle, der er påvirket af EU's tømmerforordning opdaterede med relevant information om lovgivningen.

EUTR forbyder markedsføring af ulovligt fældet træ i EU og gælder importeret træ såvel som træ fældet i EU. Forordningen omfatter stort set alle trævarer og påvirker derfor også bredt gennem hele erhvervet, hvad enten man importerer eller forhandler træ eller træprodukter, herunder også mange medlemmer hos Dansk Erhverv.

Ulovlig tømmerhugst har store konsekvenser mange steder i verden, deriblandt ødelæggelse af økosystemer, tab af værdifuld naturarv, øget CO₂-udledning m.m. Derfor er det vigtigt, at medlemmerne kan få hjælp til at få svar på, hvordan der bidrages til en bæredygtig håndtering af træ på det europæiske marked. Arbejdet har koblinger til **delmål 12.2 – Brug og håndter naturressourcer bæredygtigt**, og **delmål - 15.2 – Stop skovrydning og genopret ødelagte skove**.

Partnerskab om bæredygtig palmeolie

Sammen med dagligvarekæderne i Danmark har Dansk Erhverv etableret Detailhandlens Initiativ for omstilling til bæredygtig palmeolie, som siden 2014 har haft til formål at styrke virksomhedernes omstilling til brug af bæredygtigt produceret palmeolie i egne produkter. Produktionen og udvindingen af palmeolie kan medføre store negative konsekvenser på natur, dyreliv og mennesker i produktionslandene, hvis der ikke tages højde for ansvarlige tiltag i produktionen. Seneste undersøgelser fra Dansk Erhverv viser, at den danske dagligvarehandel er meget langt i forhold til udelukkende at anvende ansvarligt produceret palmeolie i deres egne private label produkter.

Samarbejdet har udviklet sig løbende, og i dag bakker alle større dagligvarekæder op om initiativet. Dansk Erhverv faciliterer den løbende dialog og videndeling mellem virksomhederne og gør årligt status på initiativet. Samarbejdet om bæredygtigt produceret palmeolie understøtter **delmål 12.2**, da arbejdet er med til at sikre en bæredygtig forvaltning og udnyttelse af naturressourcer.

OGSÅ RELEVANT

Delmål 2.4:

Gør fødevarerproduktionen mere bæ-

⁵ Matas.dk

Tyske dåser i naturen

For Dansk Erhverv har det i længere tid været en politisk mærkesag at gøre op med "eksporterklæringer", der anvendes i Nordtyskland, som betyder, at danske kunder i praksis fritages for at betale tysk dåsepannt. Danmarks Naturfredning arrangerer hvert år affaldsindsamlinger i landet. I 2019 blev der fundet 110.000 dåser i den danske natur. 74 pct. af disse dåser var uden pant, og en stor andel af disse antages at være tyske dåser. Denne mærkesag har sammenhæng til **delmål 12.5 – Reducer affaldsmængden betydeligt**, da dåserne uden pant, uanset om de bliver smidt i naturen eller i affaldsspande, modarbejder en cirkulær udnyttelse af dåsens metalværdi. Optrækning af pant på tyske dåser i grænsehandelsbutikkerne vil ikke kun være gavnlig for miljøet. Det vil også skabe en mere lige konkurrencesituation, der vil trække omsætning hjem til de danske butikker samt være gavnlig for den danske statskasse.

Bæredygtighedsmærker og forbrugeradfærd

Dansk Erhverv arbejder for og støtter op om en række miljø- og bæredygtighedsmærker. Dansk Erhverv arbejder for at sikre, at mærkernes kriterier er troværdige og vejleder i, hvordan mærkerne kan bruges i forretningen. Dette arbejde sker også gennem deltagelse i det danske og europæiske miljømærkenævn for Svanen og Blomsten og i bestyrelsen for FSC.

Verdensmålenes indfrielse kræver i høj grad også adfærdændringer og engagement fra forbrugere. Mærkerne kan være et godt redskab, der er med til at oplyse og guide forbrugerne i at træffe mere bæredygtige valg. Dansk Erhvervs arbejde med mærkerne har kobling til **delmål 12.8 – Udbred forståelse for bæredygtig livsstil**. Delmålet fokuserer på, at der inden 2030 skal sikres relevant information og viden om bæredygtig udvikling og livsstil i harmoni med naturen.

Madspild

En tredjedel af den mad, der produceres globalt, bliver aldrig spist. Madspild er en dårlig forretning for virksomhederne og samtidig spild af ressourcer. Dansk Erhverv arbejder for at reducere madspild bl.a. ved at arbejde for at fjerne unødvendige barrierer for virksomhedernes indsatser for at mindske madspild.

Der er nogle juridiske båndspænd, som gør, at det kan være svært at mindske madspildet ved at donere fødevarer eller videredistribuerer dem til andre virksomheder og organisationer. Dansk Erhverv samarbejder med andre organisationer og myndighederne for at fjerne disse barrierer uden at skulle gå på kompromis med fødevarerens sikkerhed.

Dansk Erhvervs arbejde for at mindske madspild understøtter **delmål 12.3 - Halver det globale madspild per person**. Delmålet beskrives som, at det globale madspild pr. indbygger skal halveres, og at fødevarer i produktions- og forsyningskæder skal reduceres.

Tænketank for forebyggelse af madspild og fødevarer

Dansk Erhverv er med i Miljø- og Fødevarerministeriets tænketank med fokus på at styrke den samlede danske indsats for at forebygge madspild og fødevarer. Tænketanken blev etableret i 2019 og består af et bredt tværgående samarbejde mellem organisationer, virksomheder og forskningsverden m.fl. Tænketanken skal igangsætte en række nye projekter, herunder en frivillig aftale om et fælles reduktionsmål for hele fødevarernes værdikæde fra jord til bord. Tænketankens reduktionsmål er inspireret af **delmål 12.3**.

Forum for bæredygtigt indkøb

Dansk Erhverv er en del af Forum for Bæredygtige Indkøb, som er nedsat under Miljø- og Fødevarerministeriet. Forummet arbejder for at fremme miljøbevidste og ansvarlige indkøb af varer og tjenesteydelser blandt professionelle indkøbere i både offentlige og private virksomheder. Det gøres bl.a. ved at dele og formidle viden og netværk og ved at opbygge kompetencer hos indkøbere og leverandører. Dansk Erhvervs deltagelse og arbejde i dette forum har til hensigt at skabe synlighed og øge kendskabet til fordele og muligheder ved bæredygtige indkøb for virksomheder og samfund. Her understøttes **delmål 12.7 - Promover bæredygtige offentlige indkøb**. Delmålet fokuserer på at fremme en bæredygtig offentlig indkøbspraksis i overensstemmelse med nationale politikker og prioriteter.

OGSÅ RELEVANT

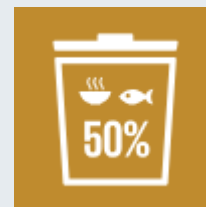

Case

Reduktion af madspild – Salling Group

Over de seneste år har Salling Group haft et stigende fokus på at reducere madspild i sine mange dagligvarebutikker. For at skabe åbenhed og belyse udfordringen var Salling Group de første i dansk detailhandel, der offentliggjorde deres årlige tal for madspild. Koncernen har investeret i flere tiltag og initiativer, der skal sikre en halvering af gruppens årlige madspild frem mod 2030. Salling Group indgår bl.a. i flere strategiske samarbejder med madspildsorganisationer som FødevareBanken, Wefood – nordens første sociale supermarked m.fl. Det nyeste tiltag er Nettos nye madspild-app, som giver kunderne et overblik over, hvor de kan spare penge og samtidig bekæmpe madspild i lokalområdet. Alene i 2018 reducerede koncernen deres madspild med 1.200 tons sammenlignet med forrige år.

salling group

Delmål 12.3: Halver det globale madspild per person

Genanvendelse af kemikalieaffald

Dansk Erhverv har, i samarbejde med brancheorganisationen Kemi & Life Science, gået i spidsen for et projekt, der har til formål at identificere og demonstrere, hvordan kemikalieaffald i højere grad kan indgå i cirkulære genanvendelsesprocesser fremfor at blive destrueret. Flere medlemsvirksomheder deltager i projektet og bidrager med konkret viden og erfaring inden for området. Projektet har fået støtte fra Miljø- og Fødevareministeriets MUDP-projektpulje. Konkret skal de tekniske barrierer hos brugere af kemikalier identificeres, for at virksomheder bedre kan optimere genanvendeligheden og forebygge kemikalieaffald. Projektet understøtter **delmål 12.4 - Håndter kemikalier og spildprodukter ansvarligt**. Delmålet tilsiger en miljømæssig forsvarlig håndtering af kemikalier og affald i hele deres livscyklus.

17**PARTNERSKABER
FOR HANDLING**

Verdensmål 17 – Partnerskaber for handling

Verdensmål 17 har overordnet fokus på at skabe partnerskaber for handling med udgangspunkt i at imødekomme og styrke en bæredygtig udvikling. Dansk Erhverv arbejder for at fremme partnerskaber og samarbejder på tværs af brancher og sektorer for i fællesskab at løfte de bæredygtighedsudfordringer, som vi står over for.

Offentlig-private samarbejder

Dansk Erhverv arbejder for at øge offentligt-privat samarbejde med fokus på innovation og kvalitet i centrale opgaveløsninger. Et stærkere offentlig-privat samarbejde skal være fokuseret på at udnytte fælles styrker og kompetencer til alles fordel. Mange private virksomheder og organisationer bidrager hver dag til opgaveløsninger i det offentlige med kvalitet og innovation. Stærke offentlige-private alliancer sikrer en nødvendig udvikling og skaber mulighed for at samarbejde om innovative og bæredygtige løsninger. Dansk Erhverv anser en større konkurrenceudsættelse af offentlige opgaveløsninger for at være et centralt element i bestræbelsen på at fremme og sikre en fortsat positiv udvikling af det danske samfund. Et større offentlig-privat samarbejde kan ligeledes være med til at løfte og styrke centrale dele og områder af verdensmålene blandt andet inden for sundhed, velfærd og ressourceforbrug.

Dansk Erhvervs politiske interessevaretagelse fokuserer på at fremme en større udbredelse af offentlig-privat samarbejde og har kobling til **delmål 17.17 - Der skal opfordres til effektive partnerskaber**. Delmålet lægger vægt på, at offentlige partnerskaber, offentlig-private partnerskaber og civilsamfundspartnerskaber, som bygger på erfaringer og ressourcestrategier skal fremmes og effektiviseres.

Udvalgte tiltag på offentlig-private samarbejder:

Samarbejde om at løfte sundhedsopgaver

Dansk Erhverv anser sundhedsområdet for det område, der har størst potentiale for et tværsektorielt samarbejde mellem offentlig og privat, idet der herigennem kan skabes en højere kvalitet i sundhedsydelse og en økonomisk gevinst for samfundet. En markant stigning i antallet af ældre, kronikere og borgere med komplekse sygdomme sætter i dag sundhedskonkurrencen under pres.

En større inddragelse af private aktører i sundhedsvæsenet kan frigøre et udviklings- og innovationspotentiale i opgaveløsningen inden for de danske sundhedsydelser.

Dansk Erhverv har en stor andel af medlemsvirksomheder og brancheorganisationer, der hver dag leverer sundhedsydelser og produkter indenfor bl.a. forebyggelse, sygehusbehandling, genoptræning, lægemidler og medicinsk udstyr og ser det som en fælles opgave for private og offentlige aktører at finde svar på udfordringerne.

Løft af velfærdsydelser

Dansk Erhverv arbejder for, at de offentlige velfærdsopgaver i højere grad løses i samarbejde med private socialøkonomiske virksomheder, selvejende institutioner og civilsamfundsorganisationer og foreninger. Dansk Erhverv ser det som en fælles opgave på tværs af sektorerne at finde svar på de udfordringer, man samlet står over for på velfærdsområdet. Dansk Erhverv repræsenterer bl.a. ikke-offentlige aktører såsom specialiserede bo- og opholdssteder, plejecentre, indsatser for nyankomne til Danmark, dagtilbudsområdet, indsatser på beskæftigelsesområdet m.m. Det er et faktum, at der i fremtiden vil være færre til at forsøge flere. Disse organisationer og virksomheder bidrager til løfte centrale velfærdsopgaver på en lang række områder i det danske samfund, og Dansk Erhverv ser et stort potentiale for en øget inddragelse af ikke-offentlige aktører til at løfte flere velfærdsydelser i samfundet. I samarbejde

OGSÅ RELEVANT

med medlemsvirksomhederne arbejder Dansk Erhverv således for at forbedre de politiske rammer for, at flere ikke-offentlige velfærdsressourcer kan blive bragt i spil til gavn for borgere og samfundet som helhed.

Udvidet frit valg

Dansk Erhverv anser frit valg for at være en vigtig motor for udviklingen af vores velfærdssamfund. At styrke og udvide borgernes frie valg inden for sundhed- og velfærdsområderne kan skabe et mere sammenhængende forløb for den enkelte borger ved at sætte borgerens behov i centrum. På ældreplejeområdet arbejder Dansk Erhverv for, at langt flere ydelser til borgere i eget hjem omfattes af frit valg. Danmark står vi med en demografisk udfordring, hvor vi bliver flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder. Derfor er det vigtigt, at vi skaber de bedste rammer, hvis vi fremadrettet vil levere en værdig ældrepleje. Det gælder særligt rehabilitering og genoptræning efter servicelovens regler og hjemmesygepleje efter sundhedslovgivningen. Frit valg på disse områder medfører, at den offentlige sektor bliver udfordret positivt på både pris og kvalitet. Det er en forudsætning for at kunne høste gevinsterne ved et styrket offentlig-privat samarbejde.

Bæredygtighed i offentlige indkøb

Dansk Erhverv er fortalere for at styrke dialogen mellem det offentlige og erhvervslivet og arbejder på at fremme ansvarlighed i værdikæden til offentlige indkøb i det omfang, det er økonomisk forsvarligt. Det kræver et stærkt samarbejde mellem det offentlige og private, hvis der skal sikres en bæredygtig omstilling af det danske samfund. Bæredygtighed skal prioriteres højere og være et centralt parameter i konkurrencen om offentlige opgaver og indkøb.

Privatsektorens engagement i at flytte deres produkter og services i en mere bæredygtig retning stiger, når der er offentlig efterspørgsel. Der skal i højere grad skabes et helhedsperspektiv på fremtidige offentlige indkøb. Dansk Erhverv ser stor værdi i, at offentlige indkøb og tilbud bliver vurderet ud fra et samlet (TCO) totalomkostnings princip. Med en TCO-tilgang vil både anskaffelsespris, omkostningerne forbundet med den efterfølgende drift samt bortskaffelsen af produktet indgå i beregningen og dermed give et mere retvisende billede af produktets samlede ressourceforbrug. Man vurderer således ikke kun løsningen ud fra anskaffelsesprisen. TCO-tilgangen kan give et totaløkonomisk og ressourcemæssigt perspektiv på indkøbet og kan derved fremme en øget bæredygtighed og ressourceeffektivitet i offentlige indkøb. Dansk Erhvervs arbejde for at fremme TCO-tilgangen i offentlige indkøb har sammenhæng til **delmål 17.17 – Der skal opfordres til effektive partnerskaber**, men i ligeså høj grad også til **delmål 12.7 – Promover bæredygtighed i offentlige indkøb**. Delmålet fokuserer på, at der skal fremmes bæredygtige offentlige indkøbspraksis i overensstemmelse med nationale politikker inden 2030.

Partnerskaber i Dansk Erhverv

Dansk Erhverv er engageret i en række projekter og partnerskaber, som skaber videndeling, kompetencer og løsninger, der er med til at imødekomme nogle af de systemiske udfordringer, som virksomheder og samfund står overfor, og som verdensmålene repræsenterer. Af nedenstående fremgår en række af de partnerskaber, der er blevet eksemplificeret gennem denne rapport:

- Danmarks sundeste arbejdsplads
- Dansk Initiativ for Etisk Handel
- Data Redder Liv
- Detailhandels Initiativ for omstilling til bæredygtig palmeolie
- Energisparerådet
- Eutr.dk
- Forum for bæredygtigt indkøb
- MUPD-projekt om genanvendelse af kemikalieaffald
- Rethink Plastic
- Sammen om mental sundhed
- SPIS SUNDERE | Rådet for sund mad
- STEP UP
- Tænketank for forebyggelse af madspild og fødevaretab
- 360 grader prisen

DANSK ERHVERV
Børsen
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv.

Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancheforeninger. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi